

Sygn. akt III KZ 27/22

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **A. S.**

skazanego za czyn z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 7 czerwca 2022 r.

zażalenia skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K.

z dnia 26 kwietnia 2022 r., sygn. akt V WKK [...],

o odmowie wyznaczenia skazanemu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji
i odmowie przyjęcia kasacji

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 23 marca 2022 r., sygn. akt V Ka [...], utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 30 listopada 2021 r., sygn. akt II K [...], którym A. S. został skazany za czyny z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz z art. 190 § 1 k.k., z orzeczeniem kary łącznej roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Następnie w dniu 1 kwietnia 2022 r. A. S. sporządził pismo, złożone 2 dni później w administracji aresztu śledczego, skierowane „za pośrednictwem Sądu Okręgowego do Sądu Kasacyjnego zgodnie z właściwością”. Skazany zakwestionował prawidłowość przeprowadzonego w jego sprawie postępowania,

zgłaszając zastrzeżenia co do procedowania Sądu I instancji („nie uwzględnił żadnych moich wniosków dowodowych”, „nie uwzględniając wniosków obrońcy z urzędu i moich pozbawił mnie elementarnego prawa do obrony co wpłynęło negatywnie na wydanie wyroku i klasyfikację popełnionego czynu karalnego”) oraz Sądu odwoławczego („moje odwołanie /.../ zostało rozpatrzone negatywnie co w rozumieniu prawa jest niedopuszczalne gdyż pozbawia oskarżonego konstytucyjnego prawa do obrony”).

Wezwany do udzielenia wyjaśnienia, jak należy potraktować powyższe pismo, skazany sporządził kolejne pismo, którym zwrócił się z prośbą o „wszczęcie procedur kasacyjnych”, nadto o wyznaczenie obrońcy z urzędu i „umorzenie kosztów postępowania w sprawie ze względu na brak środków materialnych”.

Przewodniczący V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K. zarządzeniem z dnia 26 kwietnia 2022 r., sygn. akt V WKK [...], na podstawie art. 81 § 1 k.p.k., art. 524 § 1 k.p.k. i art. 530 § 2 k.p.k. odmówił wyznaczenia skazanemu A. S. obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji oraz odmówił przyjęcia kasacji (wypada przyjąć, że pismo skazanego z dnia 1 kwietnia 2022 r. potraktował jako jego osobistą kasację). W uzasadnieniu podał, że „zgodnie z unormowaniem zawartym w przepisie art. 524 k.p.k. termin do wniesienia kasacji dla stron (w tym przypadku skazanego) wynosi 30 dni od daty otrzymania wyroku sądu odwoławczego z uzasadnieniem. W przedmiotowej sprawie ani skazany, ani jego ówczesny obrońca z urzędu, stosownego wniosku nie złożyli”. W takim razie „brak jest podstaw do tego by uwzględnić wniosek skazanego o wyznaczenie mu w postępowaniu kasacyjnym obrońcy z urzędu i jednocześnie – na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. – należało odmówić przyjęcia kasacji”.

Wymienione zarządzenie zaskarżył A. S., wnosząc zażalenie. W jego treści nie odniósł się do argumentacji zawartej w zarządzeniu, natomiast przypomniał, że podał, iż wnosi o „kasację wyroku pierwszej instancji sygn. akt II K [...]” oraz o „uchylenie aresztu w celu przeprowadzenia sprawiedliwego postępowania sądowego prokuratorskiego”. Zwrócił się o „podjęcie stosownych decyzji”, twierdząc, że cyt. „jestem w stanie przy pomocy obrońcy dowieść swojej niewinności”. Nakreślił tło konfliktu z członkami rodziny, występującymi w sprawie w

charakterze pokrzywdzonych oraz ponownie wskazał na zaistniałe, jego zdaniem, nieprawidłowości w trakcie postępowania.

Kolejnymi pismami datowanymi 2 i 9 maja 2022 r. skierowanymi do Sądu Najwyższego skazany zgłosił wnioski dowodowe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżone zarządzenie jest zgodne z prawem. Treść zażalenia świadczy o niezrozumieniu przez skarżącego zarządzenia (także reguł postępowania kasacyjnego), chociaż nie jest ono skomplikowane. Całkiem jasno wynika z niego, że wystąpienie skazanego jest w istocie bezprzedmiotowe, bowiem warunkiem wszczęcia postępowania kasacyjnego jest żądanie strony (w tym wypadku skazanego), względnie jej reprezentanta, do sądu odwoławczego (od orzeczenia tego sądu, a nie sądu pierwszej instancji może być wniesiona kasacja – art. 519 k.p.k.) o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem, tymczasem ani skazany, ani jego obrońca z urzędu o to się nie zwrócili. Co prawda w zarządzeniu nie zaznaczono, że powinni to uczynić w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia orzeczenia (art. 524 § 1 k.p.k.), jest jednak faktem, że w tym terminie wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem w sprawie V Ka [...] nie został złożony. Skoro tak, to nie zaistniały warunki do wniesienia kasacji w przedmiotowej sprawie, tak osobiście przez skazanego (byłaby ona dotknięta usuwalnymi brakami jako nieopłacona oraz niesporządzona i niepodpisana przez podmiot fachowy – art. 526 § 2 k.p.k.), jak i przez obrońcę.

Z treści zażalenia nie wynika jednoznacznie, czy skarżący kwestionuje również decyzję o odmowie wyznaczenia mu obrońcy z urzędu, można jednak uznać, że taka była jego intencja, jeżeli przypomniat, że zwracał się do Sądu Okręgowego o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu i twierdził, że pomoc obrońcy jest mu potrzebna w celu wykazania niewinności. Co do zasady środek odwoławczy nie przysługuje na odmowę wyznaczenia adwokata lub radcy prawnego w celu sporządzenia kasacji (art. 528 § 1 pkt 2 k.p.k.), jednak mając na uwadze treść art. 528 § 2 k.p.k. można odnieść się również do tej decyzji i wskazać, że nie nasuwa ona zastrzeżeń. W istniejących realiach procesowych – wspomnianego braku wniosku o doręczenie wyroku Sądu Okręgowego w K. z uzasadnieniem – wyznaczanie skazanemu

obrońcy z urzędu w celu ewentualnego sporządzenia i podpisania kasacji byłoby całkowicie zbędnym, bo niemogącym przynieść żadnego efektu, angażowaniem adwokata, względnie radcy prawnego.

Na koniec wymaga zauważenia, że wbrew twierdzeniu skazanego, iż „nie było na rozprawie ani obrońcy ani prokuratora” (pismo z 2 maja 2022 r.), z protokołu rozprawy apelacyjnej wynika, że byli na niej obecni tak prokurator, jak i ówczesnie oskarżony oraz jego obrońca (k. 582 akt sprawy). Wynika też, że po ogłoszeniu wyroku przewodniczący poinformował strony o treści art. 457 § 1 i 2 k.p.k. Można mieć wątpliwości, czy to pouczenie było należyte w odniesieniu do rygorów związanych z ewentualnym wniesieniem kasacji (art. 524 § 1 k.p.k.), zwłaszcza w sytuacji, gdy w tym czasie oskarżony powinien być uważany za nieposiadającego obrońcy (art. 84 § 2 zd. pierwsze k.p.k.), zatem jeżeli skazany uzna, że należyte pouczenie co do wniesienia kasacji nie zostało mu udzielone, może wystąpić o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem (art. 524 § 1 zd. drugie k.p.k.).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[a.s.]